

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

URZĄD STATYSTYCZNY W KATOWICACH
STATISTICAL OFFICE IN KATOWICE

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO RACHUNKI REGIONALNE W 2005 R.

**GROSS DOMESTIC PRODUCT
REGIONAL ACCOUNTS IN 2005**

Rok XI

ISSN 1733-8638

Katowice 2007

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Zero (0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
„W tym” ”Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc
thous.	=	thousand
mln	=	milion <i>million</i>
zł	=	złoty
zl	=	złoty
cd.	=	ciąg dalszy
cont.	=	<i>continued</i>
dok.	=	dokończenie
cont.	=	<i>continued</i>
PKB	=	produkt krajowy brutto
GDP	=	<i>gross domestic product</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie
Publication available at website
www.stat.gov.pl

Publikację przygotowali pracownicy   *The publication was prepared by the*
Ośrodka Rachunków Regionalnych   *employees of the Centre for Regional*
w Urzędzie Statystycznym w Katowicach   *Accounts, Statistical Office in Katowice:*
w składzie:

**Anna Bacik, Natalia Baron, Elżbieta Bil, Ewa Byrczek,
Jacek Mazepa, Barbara Nowok, Małgorzata Szczygieł**

pod kierunkiem   *supervised by*
Doroty Doniec

Konsultacja   *Consultation*
Maria Jeznach

Skład komputerowy   *Computer composition*
Anna Bacik

Projekt okładki   *Cover design*
Dorota Doniec, Zbigniew Stawowczyk

Zdjęcia   *Photos*

Archiwum Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Piątnicy, archiwum Stowarzyszenia Dolina Lotnicza,
Andrzej Binda, Tomasz Czaja, Marek Czasnoję, Wiesław Krajewski, Piotr Kuzimski, Edyta Leśniarek,
Lidia Motrenko-Makuch, Janusz Moczulski, Lidia Ostafin, Maria Penpeska, Jerzy Strachocki,
Dorota Szostakowska, Kazimierz Tucki, Jarosław Wojciechowski

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu publikację „**Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2005 r.**”, zawierającą informacje statystyczne o podstawowych kategoriach makroekonomicznych obliczanych w rachunkach regionalnych.

Zawarte w niniejszej publikacji dane za lata 1995-2004 zostały skorygowane w stosunku do poprzednio opublikowanych ze względu na zmianę zaklasyfikowania otwartych funduszy emerytalnych (OFE) w systemie rachunków narodowych, polegającą na przeniesieniu transakcji związanych z ich funkcjonowaniem (od 1999 r.) z sektora instytucji rządowych i samorządowych do sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. Ponadto zweryfikowane zostały rachunki sektora gospodarstw domowych. Zakres wprowadzonych zmian został opisany w uwagach metodycznych.

W tablicach przedstawiono wyniki obliczeń produktu krajowego brutto i jego elementów oraz nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju regionów (NTS 1) i województw (NTS 2), jak również podstawowe kategorie makroekonomiczne w układzie podregionów (NTS 3).

Informacje statystyczne zostały uzupełnione zestawem definicji podstawowych pojęć stosowanych w rachunkach narodowych i regionalnych, charakterystyką zmian w strukturze gospodarki województw w latach 1995-2005 oraz mapami i wykresami odzwierciedlającymi terytorialne zróżnicowanie wybranych kategorii makroekonomicznych.

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja będzie cennym źródłem informacji o poziomie i dynamice rozwoju gospodarczego regionów, województw i podregionów do prowadzenia analiz ekonomicznych oraz narzędziem wspierającym procesy podejmowania decyzji w obszarze polityki regionalnej.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

prof. dr hab. Józef Oleński

PREFACE

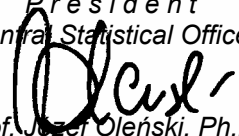
*I would like to present a publication “**Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2005**” containing statistical information concerning basic macroeconomic categories calculated in the regional accounts.*

Data for the years 1995-2004 included in this publication have been revised in relation to the previously published as a result of changes of classification of open pension funds (OFE) in the system of national accounts. The changes consisted in transfer of transactions connected with functioning of OFE (since 1999) from the general government sector to the financial corporations sector. Moreover, households sector accounts were corrected. The range of implemented changes is presented in methodological notes.

The results of calculations of gross domestic product and its elements, and gross nominal disposable income in the households sector by regions (NUTS 1) and voivodships (NUTS 2) as well as basic macroeconomic categories by subregions (NUTS 3) are presented in the tables.

The statistical information was supplemented by a set of main definitions used in the national and regional accounts, a description of changes in the economic structure of voivodships in the years 1995-2005 as well as maps and graphs reflecting territorial differentiation of select macroeconomic categories.

I hope that this publication will constitute a valuable source of information on the level and dynamics of economic development of regions, voivodships and subregions for conducting economic analysis as well as it will constitute a tool supporting processes of decision making in the field of regional policy.

President
Central Statistical Office

Prof. Józef Oleński, Ph.D.

Warsaw, October 2007

SPIS TREŚCI

	Strona
Przedmowa	3
Uwagi metodyczne	9
Produkt krajowy brutto	23
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności	27
Dochody gospodarstw domowych	31

SPIS TABLIC

	Numer	Strona
Ważniejsze dane o regionach (2004, 2005)	1	45
Produkt krajowy brutto według województw (2004, 2005)	2	48
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i województw (2004, 2005)	3	49
Wartość dodana brutto na 1 pracującego według rodzajów działalności i województw (2004, 2005)	4	53
Wartość dodana brutto według sektorów instytucjonalnych i województw (2004, 2005)	5	56
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów według województw (2004, 2005)	6	60
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych według województw (2004, 2005)	7	64
Pracujący w gospodarce narodowej według rodzajów działalności i województw (2004, 2005) ...	8	66
Wartość brutto środków trwałych według rodzajów działalności i województw (2004, 2005)	9	70
Nakłady inwestycyjne według rodzajów działalności i województw (2004, 2005)	10	74
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według województw w 2005 r.	11	78
Produkt krajowy brutto według podregionów (2004, 2005)	12	80
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (2004, 2005)	13	83
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (2004, 2005)	14	86
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym według podregionów w 2005 r.	15	101

Aneks

Produkt krajowy brutto według województw w latach 1999-2005	16	110
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w latach 2000-2005	17	111
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i województw w latach 1999-2005	18	112
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych według województw w latach 1995-2005	19	122
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według województw w latach 2000-2005	20	126
Produkt krajowy brutto według podregionów w latach 1999-2005	21	127
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów w latach 2000-2005	22	133
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów w latach 1999-2005	23	140

SPIS WYKRESÓW I MAP

	Strona
Udział województw w tworzeniu produktu krajowego brutto (1995, 2005)	23
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2005 r.	25
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w latach 1995-2005	27
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2005 r.	33
Regiony, województwa i podregiony według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych w 2005 r.	44-45
Produkt krajowy brutto według regionów i województw w 2005 r.	44-45
Udział regionów i województw w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2005 r.	44-45
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2005 r.	44-45
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju	44-45
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według województw w 2005 r.	44-45
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według województw – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju	44-45
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i województw w 2005 r.	44-45
Struktura nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według województw w 2005 r.	44-45
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów w 2005 r.	44-45
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności oraz podregionów w 2005 r.	44-45

CONTENTS

	Page
Preface	4
Methodological notes	16
Gross domestic product	34
Gross value added by kind of activity	38
Income of households	42

LIST OF TABLES

	Number	Page
Major data on regions (2004, 2005)	1	45
Gross domestic product by voivodships (2004, 2005)	2	48
Gross value added by kind of activity and voivodships (2004, 2005)	3	49
Gross value added per 1 employed person by kind of activity and voivodships (2004, 2005)	4	53
Gross value added by institutional sectors and voivodships (2004, 2005)	5	56
Basic elements of production account and generation of income account by voivodships (2004, 2005)	6	60
Nominal income in the households sector by voivodships (2004, 2005)	7	64
Employed persons in the national economy by kind of activity and voivodships (2004, 2005)	8	66
Gross value of fixed assets by kind of activity and voivodships (2004, 2005)	9	70
Investment outlays by kind of activity and voivodships (2004, 2005)	10	74
Population in working and non-working age by voivodships in 2005	11	78
Gross domestic product by subregions (2004, 2005)	12	80
Gross domestic product per capita by subregions (2004, 2005)	13	83
Gross value added by kind of activity and subregions (2004, 2005)	14	86
Population in working and non-working age by subregions in 2005	15	101

Annex

Gross domestic product by voivodships in the years 1999-2005	16	110
Gross domestic product per capita by voivodships in the years 2000-2005	17	111
Gross value added by kind of activity and voivodships in the years 1999-2005	18	112
Nominal income in the households sector by voivodships in the years 1995-2005	19	122
Gross nominal disposable income per capita in the households sector by voivodships in the years 2000-2005	20	126
Gross domestic product by subregions in the years 1999-2005	21	127
Gross domestic product per capita by subregions in the years 2000-2005	22	133
Gross value added by kind of activity and subregions in the years 1999-2005	23	140

LIST OF GRAPHS AND MAPS

	Page
Share of voivodships in the generation of gross domestic product (1995, 2005)	34
Gross domestic product per capita in 2005	36
Structure of gross value added by kind of activity in the years 1995-2005	38
Gross nominal disposable income in the households sector per capita in 2005	44
Regions, voivodships and subregions by Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes in 2005	44-45
Gross domestic product by regions and voivodships in 2005	44-45
Share of regions and voivodships in the generation of gross domestic product in 2005	44-45
Gross domestic product per capita by voivodships in 2005	44-45
Gross domestic product per capita by voivodships – relative deviations from the country average value	44-45
Gross nominal disposable income in the households sector per capita by voivodships in 2005	44-45
Gross nominal disposable income in the households sector per capita by voivodships – relative deviations from the country average value	44-45
Gross value added by kind of activity and voivodships in 2005	44-45
Structure of gross nominal disposable income in the households sector by voivodships in 2005	44-45
Gross domestic product per capita by subregions in 2005	44-45
Gross value added by kind of activity and subregions in 2005	44-45

UWAGI METODYCZNE

Publikacja zawiera wyniki obliczeń regionalnego produktu krajowego brutto i jego elementów za 2005 rok dla 6 regionów stanowiących jednostki 1 poziomu, 16 województw – jednostki 2 poziomu i dla 45 podregionów – jednostki 3 poziomu według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), która została opracowana na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)*, obowiązującej w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21.06.2003 r.).

Prezentowane w publikacji kategorie makroekonomiczne obliczane w rachunkach regionalnych opracowano zgodnie z zasadami polskich rachunków narodowych oraz zaleceniami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

Główny Urząd Statystyczny przeprowadził na początku 2007 roku rewizję danych w rachunkach narodowych. Na podstawie zrewidowanych danych z rachunków narodowych dokonano przeliczeń danych z rachunków regionalnych za lata 1995-2004. Wprowadzone w rachunkach narodowych i regionalnych zmiany są związane z dostosowaniem do wymogów Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995), zaleceniami Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT oraz pracami nad poprawą jakości opracowań.

Rewizja danych w rachunkach narodowych i regionalnych wynikała z upływu terminu okresu przejściowego (derogacji), sankcjonującego ujmowanie otwartych funduszy emerytalnych (OFE) w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. Zmiany wprowadzone w rachunkach regionalnych ze względu na przekwalifikowanie OFE z sektora instytucji rządowych i samorządowych do sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych począwszy od danych za 1999 rok, to jest od momentu wdrożenia w Polsce reformy systemu emerytalnego, polegały na:

- wyłączeniu transakcji związanych z otwartymi funduszami emerytalnymi z produkcji globalnej i zużycia pośredniego sektora instytucji rządowych i samorządowych,
- uwzględnieniu zysków z inwestowania składek otwartych funduszy emerytalnych w produkcji globalnej, a kosztów obsługi OFE w zużyciu pośrednim sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych,
- ujęciu zysków z inwestowania składek otwartych funduszy emerytalnych w dochodach z tytułu własności (dochody posiadaczy polis ubezpieczeniowych) sektora gospodarstw domowych.

Ponadto w sektorze gospodarstw domowych zweryfikowane zostały dane dotyczące nadwyżki operacyjnej brutto oraz wynagrodzeń i innych dochodów związanych z pracą najemną za lata 1995-2004.

Publikacja zawiera aneks, w którym zamieszczono tablice z przeliczonymi danymi z rachunków regionalnych w następującym zakresie:

- produktu krajowego brutto i wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w przekroju województw oraz podregionów w latach 1999-2005,
- nominalnych dochodów brutto w sektorze gospodarstw domowych według województw w latach 1995-2005.

Zrewidowane w wymienionym zakresie wyniki obliczeń regionalnego produktu krajowego brutto i jego elementów prezentowane w niniejszej publikacji stanowią porównywalne szeregi czasowe.

Dane prezentowane w niniejszej publikacji uwzględniają szacunek rozmiarów *szarej gospodarki* dla:

- zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności) oraz z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni),
- osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

Szacunek *szarej gospodarki* dotyczy produkcji ukrytej, która obejmuje:

- zaniżanie efektów działalności przez podmioty gospodarcze zarejestrowane,
- uchylanie się od płacenia podatku od towarów i usług (tzw. VAT Fraud),
- działalność gospodarczą nierejestrowaną, prowadzoną na własny rachunek.

Dane wartościowe i dynamiki przedstawione w tablicach oraz części analitycznej zostały opracowane wyłącznie w cenach bieżących.

W publikacji oprócz danych dotyczących produktu krajowego brutto i jego elementów zaprezentowano także dane uzupełniające, pomocne w analizach zróżnicowania potencjału społecznego i ekonomicznego regionów, województw i podregionów. Dane te dotyczą wartości brutto środków trwałych, nakładów inwestycyjnych oraz pracujących w gospodarce narodowej i ludności w podziale na ekonomiczne grupy wieku.

Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zostało dokonane *metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności*, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

Dane o liczbie pracujących według województw pogrupowano według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracowników.

Dane dotyczące pracujących (tablice: 1 i 8) oraz wartości dodanej brutto na 1 pracującego (tablice: 1 i 4) w latach 2004-2005 opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w układzie województw dokonano *metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności*.

Podziału nakładów inwestycyjnych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

Do przeliczeń określonych kategorii makroekonomicznych na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu na 30 VI, a do przeliczeń na 1 pracującego – przeciętną w roku liczbę pracujących.

Dane na 1 mieszkańca za lata 2000-2005 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Dane według rodzajów działalności zostały obliczone zgodnie z **Polską Klasyfikacją Działalności (PKD)**, opracowaną na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – *"Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1"*. Dane w niniejszej publikacji zostały zaprezentowane według następujących grup rodzajów działalności obejmujących kilka sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD):

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo – sekcje: "Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo", "Rybactwo",
- przemysł – sekcje: "Górnictwo", "Przetwórstwo przemysłowe", "Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę",
- budownictwo – sekcja "Budownictwo",
- usługi rynkowe – sekcje: "Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego", "Hotele i restauracje", "Transport, gospodarka magazynowa i łączność", "Pośrednictwo finansowe", "Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej", "Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała", "Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników",
- usługi nierynkowe – sekcje: "Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne", "Edukacja", "Ochrona zdrowia i pomoc społeczna".

Unia Europejska (UE27) obejmuje kraje: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Irlandię, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Wielką Brytanię i Włochy, od 1 V 2004 r.: Cypr, Estonię, Litwę, Łotwę, Malte, Polskę, Republikę Czeską, Słowację, Słowenię i Węgry oraz od 1 I 2007 r.: Bułgarię i Rumunię.

W tablicach mogą wystąpić drobne rozbieżności w sumowaniu danych (wyrażonych w liczbach bezwzględnych i względnych) na ogółem wynikające z automatycznych zaokrągleń.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Jednostka instytucjonalna jest podstawową jednostką klasyfikacyjną w systemie rachunków narodowych. Jest to podmiot prowadzący działalność produkcyjną, posiadający autonomię w podejmowaniu decyzji w zakresie swojej działalności oraz prowadzący pełny zestaw rachunków.

Sektory instytucjonalne są to grupy działających na terenie kraju jednostek instytucjonalnych, różniące się typami zachowań, realizujące odmienne cele ekonomiczne oraz pełniące różne funkcje w procesie produkcji i podziału. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

Suma jednostek instytucjonalnych wchodzących w skład pięciu krajowych sektorów instytucjonalnych tworzy całą gospodarkę narodową.

Rachunek produkcji obejmuje transakcje związane z działalnością produkcyjną. Po stronie przychodów uwzględnia się produkcję globalną (wartość wytworzonych wyrobów i usług), po stronie rozchodów – zużycie pośrednie (wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji). Pozycją bilansującą jest wartość dodana brutto.

Rachunek tworzenia dochodów przedstawia powstawanie dochodów, które są bezpośrednio związane z procesem produkcji. Przychodem jest wartość dodana brutto, która jest pozycją bilansującą rachunek produkcji. Po stronie rozchodów występują koszty związane z zatrudnieniem oraz podatki od producentów pomniejszone o dotacje dla producentów. Pozycją zamykającą jest nadwyżka operacyjna brutto (w sektorze gospodarstw domowych *dochód mieszany brutto*).

Rachunek podziału pierwotnego dochodów obrazuje podział dochodów powstałych w procesie produkcji pomiędzy sektorami instytucjonalnymi. Pozycją bilansującą są dochody pierwotne brutto.

Rachunek podziału wtórnego dochodów przedstawia sposób powstawania dochodów do dyspozycji brutto. Pozycją otwierającą – po stronie przychodów – są dochody pierwotne brutto. Podział dochodów pierwotnych brutto dokonuje się w wyniku przepływów pieniężnych pomiędzy

jednostkami i sektorami instytucjonalnymi. Dochody pierwotne brutto korygowane są o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące. Pozycją zamykającą są dochody do dyspozycji brutto, które przeznaczone są na finansowanie spożycia i oszczędności brutto.

Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto, surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

Zgodnie z zaleceniami Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT, w obliczeniach rachunków regionalnych przyjęto zasadę regionalizacji PKB proporcjonalnie do wartości dodanej brutto wytwarzanej w województwach i podregionach.

Kategoria **podatków od produktów** obejmuje następujące podatki:

- podatek od towarów i usług VAT (od produktów krajowych i z importu),
- podatek akcyzowy (od produktów krajowych i z importu),
- cła i podatki od importu,
- podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od okazjonalnych przewozów osób).

Koszty związane z zatrudnieniem są to płatności dokonywane przez pracodawcę na rzecz pracowników w zamian za świadczoną przez nich pracę. Na koszty związane z zatrudnieniem składają się: wynagrodzenia (powiększone o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płacone przez pracowników), składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone

o składki na Fundusz Pracy oraz inne koszty związane z zatrudnieniem (np. nagrody, stypendia fundowane oraz premie niezaliczone do wynagrodzeń, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, diety delegacji służbowych, diety poselskie i senatorskie).

Nadwyżka operacyjna brutto określa nadwyżkę lub deficyt powstające w wyniku procesu produkcji przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności. Uzyskuje się ją po odjęciu od wartości dodanej brutto kosztów związanych z zatrudnieniem i podatków od producentów oraz dodaniu dotacji dla producentów. W sektorze gospodarstw domowych jest ona *dochodem mieszanym brutto*.

Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dane o **pracujących**¹ dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy,
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych (o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha), na indywidualnych działkach rolnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
  - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
- duchownych wszystkich wyznań pełniących obowiązki duszpasterskie.

¹ Bez pracujących w *szarej gospodarce*.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII nie zaliczono osób pracujących w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących wyłącznie na własne potrzeby oraz w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących wyłącznie lub głównie na własne potrzeby.

Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątku o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok. Do środków trwałych zalicza się również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe), spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących w 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) – wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest powstanie nowych środków trwałych lub ulepszenie istniejących obiektów majątku trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja), a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, a dla kobiet 18-59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Parytety siły nabywczej (Purchasing Power Parities – PPP) są to współczynniki walutowe odzwierciedlające realną siłę nabywczą waluty danego kraju w relacji do średniej umownej waluty porównywanych krajów, tj. jednostki **standardowej siły nabywczej** (Purchasing Power Standard – PPS). Wyrażenie PKB i jego głównych elementów we wspólnej umownej walucie, poprzez eliminację różnic cen, umożliwia bezpośrednie porównanie wolumenów PKB wszystkich krajów uczestniczących w badaniu.

METHODOLOGICAL NOTES

The publication contains the results of calculations of regional gross domestic product and its elements for 2005 by 6 regions and 16 voivodships as well as 45 subregions, corresponding to 1, 2 and 3 level of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21.06.2003).

Macroeconomic data presented in the publication are calculated in the regional accounts according to the principles of the Polish national accounts as well as recommendations of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

At the beginning of 2007 the Central Statistical Office carried out a revision in the national accounts. The regional accounts data for the years 1995-2004 were recalculated on the basis of the revised national accounts data. Changes implemented in the national and regional accounts are connected with the adjustment to the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995) requirements and recommendations of the Statistical Office of the European Communities EUROSTAT as well as works concerning improvement of elaborations quality.

Data revision in the national and regional accounts resulted from expiration of transitional period (derogation) on including open pension funds (OFE) into the general government sector accounts. Changes introduced in the regional accounts due to reclassification of OFE from the general government sector to the financial corporations sector, made starting from data for 1999, i.e., since pension reform was implemented in Poland, consisted in:

- excluding transactions connected with open pension funds from gross output and intermediate consumption of the general government sector,
- including benefits from investing of insurance premiums of open pension funds into gross output and costs of services of open pension funds into intermediate consumption of the financial corporations sector,
- including benefits from investing of insurance premiums of open pension funds in property income (property income attributed to insurance policy holders) in the households sector.

Furthermore, data concerning gross operating surplus and wages and salaries as well as other income connected with hired work for the years 1995-2004 were corrected in the households sector.

The publication comprises an annex, including tables with recalculated regional accounts data in the following range:

- gross domestic product and gross value added by kind of activity in the breakdown by voivodships and subregions for the years 1999-2005,
- gross nominal income in the households sector by voivodship for the years 1995-2005.

Revised in above-mentioned range results of calculations of regional gross domestic product and its elements presented in this publication are the comparable time series.

Data presented in this publication include the estimate of scale of the *hidden economy* for:

- registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership) as well as employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives),
- natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

The estimation of the *hidden economy* concerns the concealed production that includes:

- lowered effects of activities by registered economic units,
- value added tax evasion,
- non-registered economic activity conducted on own account.

Data in absolute numbers and indices presented in the tables as well as analytical chapters were elaborated only at current prices.

Besides data concerning gross domestic product and its elements, there are also presented additional data that can be helpful in preparing analyses of differentiation of social and economic potential of regions, voivodships and subregions. The data concern gross value of fixed assets, investment outlays as well as employment in the national economy and population according to economic age groups.

The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD) was conducted applying the *local kind-of-activity unit method*, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

Data on employed persons by voivodships were grouped according to factual (constant) place of work.

Data concerning employed persons (tables 1 and 8) as well as gross value added per 1 employed person (tables 1 and 4) in the years 2004-2005 are given including in the calculations of persons employed on private farms in agriculture the results of the 2002 Population and Housing Census and Agricultural Census.

The division of fixed assets according to kind of activity and by voivodships was made applying the *local kind-of-activity unit method*.

The division of investment outlays by voivodships was made on the basis of actual localisation of investment.

When computing per capita data, the population as of 30 VI was adopted, whereas computing per 1 employed person – average number of employed persons was applied.

Data per capita for the years 2000-2005 were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the 2002 Population and Housing Census.

Data by kind of activity were calculated in accordance with the **Polish Classification of Activities (PKD)** compiled on the basis of Statistical Office of the European Communities EUROSTAT publication *"Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1"*. Data in this publication are presented according to the following kind-of-activity groups, including a few sections of the Polish Classification of Activities (PKD):

- agriculture, hunting and forestry; fishing – sections: "Agriculture, hunting and forestry", "Fishing",
- industry – sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas and water supply",
- construction – section "Construction",
- market services – sections: "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods", "Hotels and restaurants", "Transport, storage and communication", "Financial intermediation", "Real estate, renting and business activities", "Other community, social and personal service activities", "Private household with employed persons",
- non-market services – sections: "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Health and social work".

The European Union (EU27) includes the countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, Ireland, Luxembourg, the Netherlands, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom and Italy and since 1 V 2004: Cyprus, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, the Czech Republic, Slovakia, Slovenia and Hungary as well as since 1 I 2007: Bulgaria and Romania.

There is a possibility of some discrepancies in the addition of data for total items in the tables (expressed in absolute as well as relative numbers) due to the electronic method of data processing.

Relative numbers (indices, percentages) were calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

DEFINITIONS OF MORE IMPORTANT CONCEPTS

The institutional unit is a basic classification unit in the system of national accounts. The institutional unit is a unit conducting manufacturing activities, characterised by a decision-making autonomy in the field of its activities and keeping a complete set of accounts.

Institutional sectors are groups of institutional units conducting activities on the territory of the country, differing in their economic behaviour, realising separate economic purposes and having different functions in the process of production and distribution. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,
- households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organisations.

The sum of institutional units grouped in five national institutional sectors composes the entire national economy.

Production account includes transactions connected with production activity. It is composed of gross output (value of manufactured goods and services) on the side of resources and of intermediate consumption (value of goods and services consumed in the production process) on the side of uses. Gross value added is the balancing item of this account.

Generation of income account presents the formation of income, which is directly connected with the production process. The balancing item of the production account, i.e., gross value added is on the resources side of this account. On the uses side there are compensation of employees as well as taxes on production less subsidies. Gross operating surplus is a closing item of this account (in the households sector – *gross mixed income*).

Allocation of primary income account presents the distribution of income resulting from production process among institutional sectors. The balancing item of this account is gross primary income.

Secondary distribution of income account presents the way of creation of gross disposable income. The opening item on the side of resources is gross primary income. The distribution of gross primary income is accomplished through monetary flows between units and institutional sectors. Gross

primary income is corrected by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers. Gross disposable income, which is the closing item of this account, is designated for final consumption expenditures and gross savings.

Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms, raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM) and costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g., advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business etc.) Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e., jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

According to recommendations of Statistical Office of the European Communities EUROSTAT, the principle of regionalization of GDP proportionally to gross value added generated in the voivodships as well as the subregions was adopted in calculations.

The category of **taxes on products** comprises the following taxes:

- VAT on goods and services (domestic and imported),
- excise tax (on domestic and imported products),
- duties and taxes on import,
- taxes on certain services (e.g. gambling and betting, lump-sum tax on occasional transport of passengers).

Compensation of employees is payments paid by employers to employees in return for work done by latter. Compensation of employees comprises wages and salaries (increased by contributions to compulsory social and health security paid by employees), contributions to compulsory social

security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund as well as other costs connected with employment (e.g., awards, funded scholarships as well as bonuses not included in wages and salaries, company social benefit fund, traveling allowances, parliamentary allowances).

Gross operating surplus defines the surplus or deficit created as a result of the production process before including the property income. It is calculated as a result of subtraction between gross value added and compensation of employees as well as taxes on production less subsidies on production. In the households sector it is *gross mixed income*.

Gross primary income in the households sector is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Data regarding **employment**¹ concern persons performing work providing earnings or income. Employment includes:

- employees hired on the basis of employment,
- employers and own-account workers, i.e.:
  - owners, co-owners and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land,
  - owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
  - other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- outworkers,
- agents (including contributing family workers and persons employed by agents),
- members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives),
- clergy fulfilling priestly obligations.

---

¹ Excluding persons working in the *hidden economy*.

Employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII do not include persons employed on farms with the area of more than 1 ha of agricultural land producing only for their own needs as well as on farms with the area of up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing only or mainly for their own needs.

Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year. Fixed assets also include public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd), co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation). The gross value of fixed assets at current book-keeping prices as of 31 XII is understood as:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation before 1 I 1995 – the value of replacement prices of September 1994,
- within the scope of fixed assets designated for exploitation after 1 I 1995 – the purchasing or manufacturing prices,
- in units applying International Accounting Standards (IAS) in 2005 – revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement of existing capital assets items (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) as well as outlays on so-called initial investments.

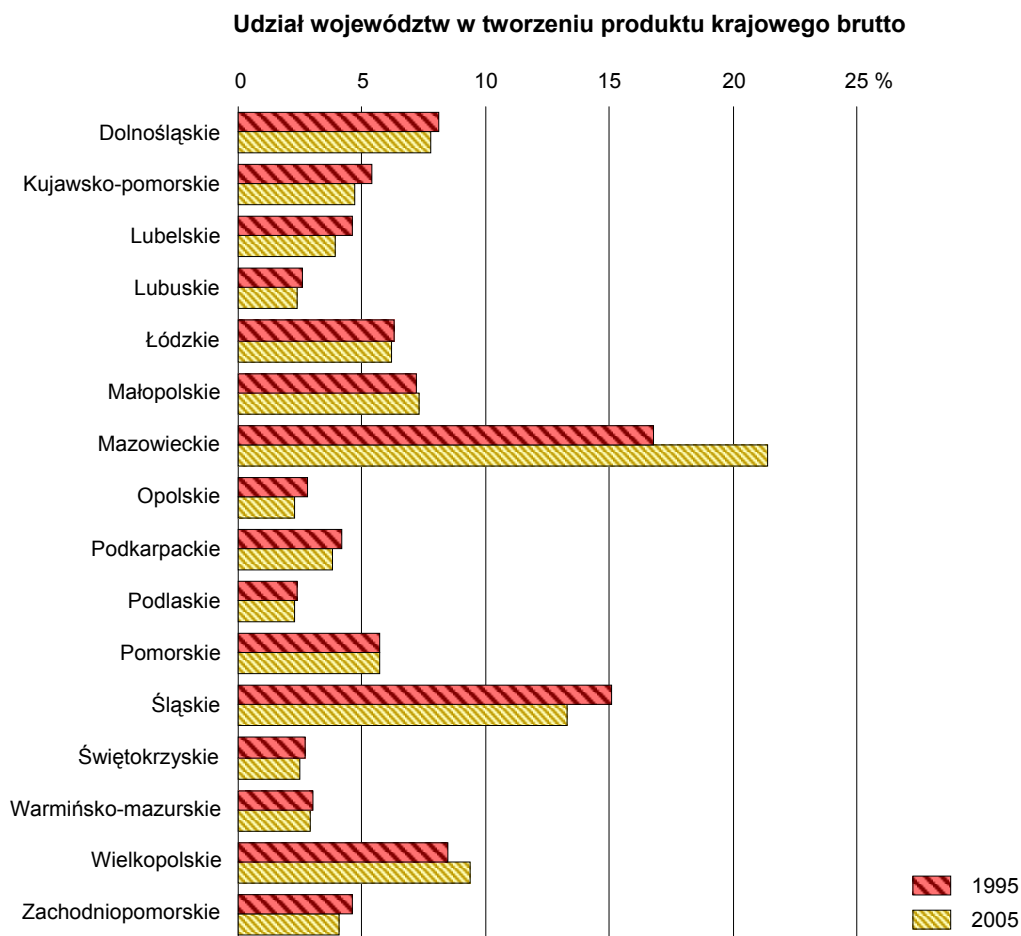
The **working age** population refers to the population in age of ability to work. It refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. The **non-working age** population is defined as the **pre-working age** population, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age** population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

Purchasing Power Parities (PPP) are currency converters reflecting real purchasing power of currency of a given country in relation to the average conventional currency of compared countries, i.e., the unit of **Purchasing Power Standard (PPS)**. The expression of GDP and its main elements in the common conventional currency, by elimination of the price differences, enables direct comparison of GDP volumes of all countries taking part in the survey.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2005 roku wartość wytworzonego **produktu krajowego brutto** wyniosła 983302 mln zł. W porównaniu do 2004 roku była w cenach bieżących wyższa o 6,4%. W latach 1995-2005 średnie roczne tempo wzrostu produktu krajowego brutto kształtowało się na poziomie 11,3% (w cenach bieżących). W omawianym okresie najszybciej wzrastała z roku na rok wartość PKB w województwie mazowieckim – o 14,0%, a najwolniej w województwie opolskim – o 9,1%. Tempo wzrostu PKB przekraczające średnią krajową – oprócz województwa mazowieckiego – odnotowano także w województwach: wielkopolskim (12,5%) i małopolskim (11,4%).

Wyniki obliczeń produktu krajowego brutto w przekroju terytorialnym za lata 1995-2005 wskazywały na znaczne dysproporcje w poziomie rozwoju gospodarczego województw. Udziały poszczególnych województw w tworzeniu produktu krajowego brutto były wyraźnie zróżnicowane – w 2005 roku od 2,3% w województwach: opolskim i podlaskim do 21,4% w województwie mazowieckim (w 1995 roku od 2,4% w województwie podlaskim do 16,8% w województwie mazowieckim). W omawianym okresie pogorszyła się relacja pomiędzy województwami charakteryzującymi się największym i najmniejszym udziałem w generowaniu produktu krajowego brutto – wartość PKB wytworzonego w województwie mazowieckim była w 1995 roku prawie 7-krotnie wyższa niż w województwie podlaskim, a w 2005 roku już ponad 9-krotnie wyższa niż w województwie opolskim.

W porównaniu do 1995 roku trzy województwa – mazowieckie, wielkopolskie i małopolskie – zwiększyły swoje udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto, udział województwa pomorskiego nie uległ zmianie, a udziały pozostałych dwunastu województw zmniejszyły się.

Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku województwach. W latach 1995-2005 największe udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto niezmiennie utrzymywały dwa województwa: mazowieckie i śląskie, wytwarzające łącznie w kolejnych latach omawianego okresu około 1/3 krajowej wartości PKB. Wymienione województwa w 2005 roku wypracowały razem 34,7% krajowej wartości produktu krajowego brutto (w 1995 roku – 31,9%), skupiając na swoim terenie 28,4% ogółu pracujących w gospodarce narodowej. Decydujący wpływ miał wzrost udziału województwa mazowieckiego – z 16,8% w roku 1995 do 21,4% w 2005 roku. Natomiast udział województwa śląskiego zmniejszył się w tym okresie z 15,1% w 1995 roku do 13,3% w roku 2005. W porównaniu do 2004 roku udział województwa mazowieckiego zwiększył się o 0,9 punktu procentowego, a województwa śląskiego zmniejszył się o 0,6 punktu procentowego.

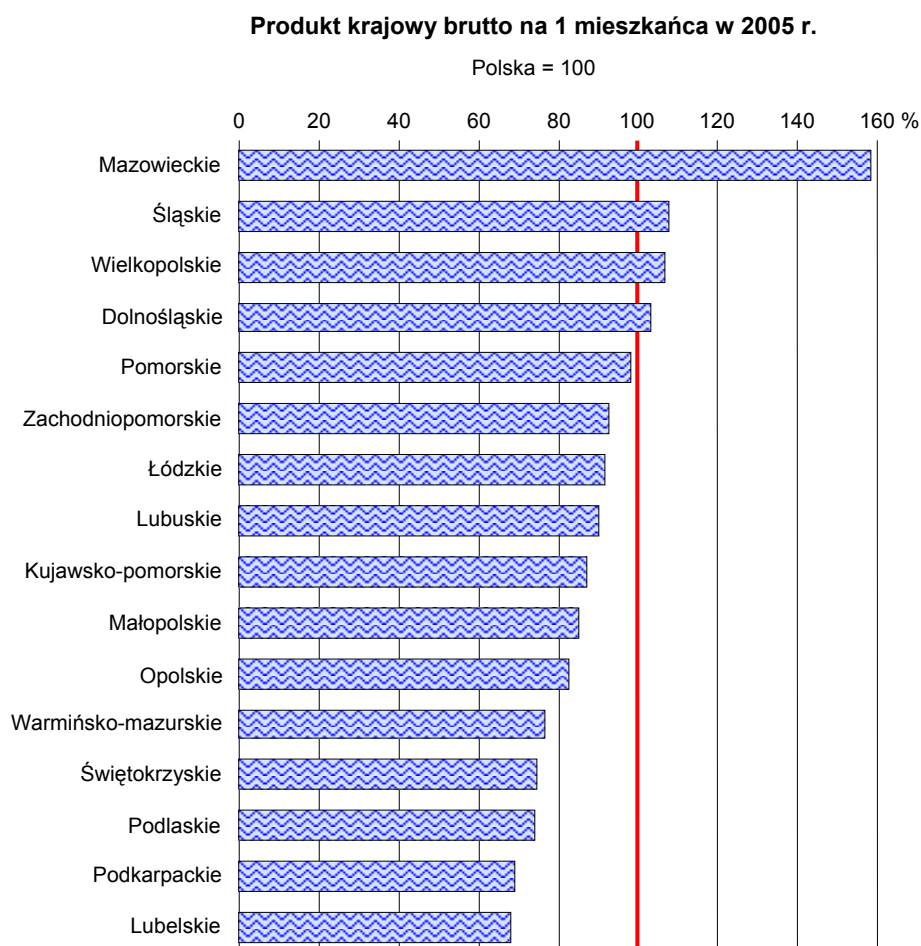
W latach 1995-2005 w grupie województw z największymi udziałami w generowaniu produktu krajowego brutto, oprócz mazowieckiego i śląskiego, były także województwa: wielkopolskie, dolnośląskie i małopolskie, zajmujące w każdym z omawianych lat te same lokaty. W 2005 roku jednostki produkcyjne z wymienionych pięciu województw, w których pracowało 53,2% ogółu pracujących w gospodarce narodowej, wytworzyły łącznie 59,2% krajowej wartości PKB (w 1995 roku – 55,7%).

Stała była również grupa województw, dla których w kolejnych latach omawianego okresu odnotowano najniższe udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto (3% i mniej każde), lecz ich lokaty zmieniały się – były to województwa: opolskie, podlaskie, lubuskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Łączny udział tych województw w generowaniu produktu krajowego brutto, w których w 2005 roku pracowało 14,4% ogółu pracujących w gospodarce narodowej, zmniejszył się z 13,5% w 1995 roku do 12,4% w roku 2005.

Przeciętny poziom **produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca** dla Polski w 2005 roku wyniósł 25767 zł (w 2000 roku – 19458 zł, a w 2004 roku – 24215 zł). Najwyższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2005 roku odnotowano w województwie mazowieckim – 40817 zł, przekraczający przeciętną w kraju o 58,4% (w 2000 roku – o 51,0%, a w 2004 roku – o 52,3%). Relacją do średniej krajowej dla województwa śląskiego, zajmującego pod względem wysokości produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca drugą lokatę, była już znacznie mniej korzystna – wartość PKB na 1 mieszkańca w 2005 roku wyniosła 27792 zł, przewyższając przeciętną dla kraju tylko o 7,9% (w 2000 roku o 7,7%, a w 2004 roku – o 12,3%). W 2005 roku poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca przekraczający przeciętną w kraju odnotowano również w województwach: wielkopolskim – 106,9% średniej krajowej (w 2000 roku – 106,5%, a w 2004 roku – 107,4%) oraz w województwie dolnośląskim – 103,3% średniej krajowej (w 2000 roku – 103,9%, a w 2004 roku – 101,8%).

Niski poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w latach 2000-2005 utrzymywał się w województwach: lubelskim, podkarpackim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim – w kolejnych latach nieznacznie zmieniały się tylko ich lokaty. W 2005 roku wartość produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca kształtowała się w tych województwach na poziomie od 68,3% do 76,5% średniej krajowej (w 2000 roku od 69,8% do 78,3%, a w roku 2004 od 69,3% do 77,6%). Najniższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2005 roku odnotowany w województwie lubelskim stanowił 43,1% poziomu tego miernika najlepszego pod tym względem województwa mazowieckiego. W porównaniu do 2000 roku relacja ta pogorszyła się – najniższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca województwa podkarpackiego stanowił w 2000 roku 46,2% wartości PKB na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w pozostałych 7 województwach w 2005 roku kształtował się również na poziomie poniżej przeciętnej wartości w kraju – wynosił od 82,8% do 98,2% średniej krajowej (w 2000 roku od 84,4% do 101,7%, a w 2004 roku od 85,3% do 97,5%).

W krajach członkowskich Unii Europejskiej wyniki obliczeń produktu krajowego brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w 268 jednostkach poziomu 2 według Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) były znacznie zróżnicowane.

W 2004 roku w krajach Unii Europejskiej w poszczególnych regionach NUTS 2 poziom PKB na 1 mieszkańca wyrażony we wspólnej umownej walucie – standardzie siły nabywczej (PPS)

kształtował się od 23,6% średniej UE (UE27) w regionie Nord-Est (Rumunia) do 302,9% średniej UE dla regionu Inner London (Wielka Brytania).

Wartość PKB na 1 mieszkańca poniżej 75% średniej UE odnotowano w 2004 roku w 70 regionach poziomu NUTS 2. W grupie tej znalazło się 15 polskich województw, a tylko PKB na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego niewiele przekroczył tę granicę, osiągając poziom 76,8% średniej UE. Pięć polskich województw – lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie – zajmowało pozycje na końcu listy regionów o najniższym poziomie PKB na 1 mieszkańca w Unii Europejskiej (poniżej 40% średniej UE). Oprócz polskich województw w grupie tej było również 5 z 6 regionów Bułgarii oraz 7 z 8 regionów Rumunii. Poniższe zestawienie przedstawia poziom PKB na 1 mieszkańca w relacji do średniej UE dla Polski oraz poszczególnych województw w latach 2000-2004:

Województwa	Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS ¹				
	2000	2001	2002	2003	2004
	UE27 = 100				
Mazowieckie	74,0	75,5	74,7	75,9	76,8
Śląskie	52,8	51,9	52,8	53,3	57,0
Wielkopolskie	52,2	51,2	50,3	51,3	54,5
Dolnośląskie	50,9	49,0	50,1	50,2	51,7
Polska	49,0	48,3	48,5	48,9	50,7
Pomorskie	48,7	47,3	48,3	48,2	49,6
Zachodniopomorskie	49,8	48,0	47,6	46,4	47,2
Łódzkie	44,1	43,6	44,3	45,2	46,7
Kujawsko-pomorskie	44,8	44,3	44,2	43,9	45,4
Lubuskie	44,1	42,7	42,6	42,3	45,4
Opolskie	41,4	39,5	39,1	38,9	43,6
Małopolskie	42,6	40,6	41,5	42,1	43,4
Warmińsko-mazurskie	38,4	36,6	37,0	38,6	39,4
Świętokrzyskie	38,0	36,7	37,4	38,2	39,3
Podlaskie	36,9	37,4	37,4	37,1	37,9
Podkarpackie	34,2	34,0	34,0	34,6	35,4
Lubelskie	34,3	34,3	34,1	34,6	35,2

Źródło: Eurostat – Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich, Internet <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

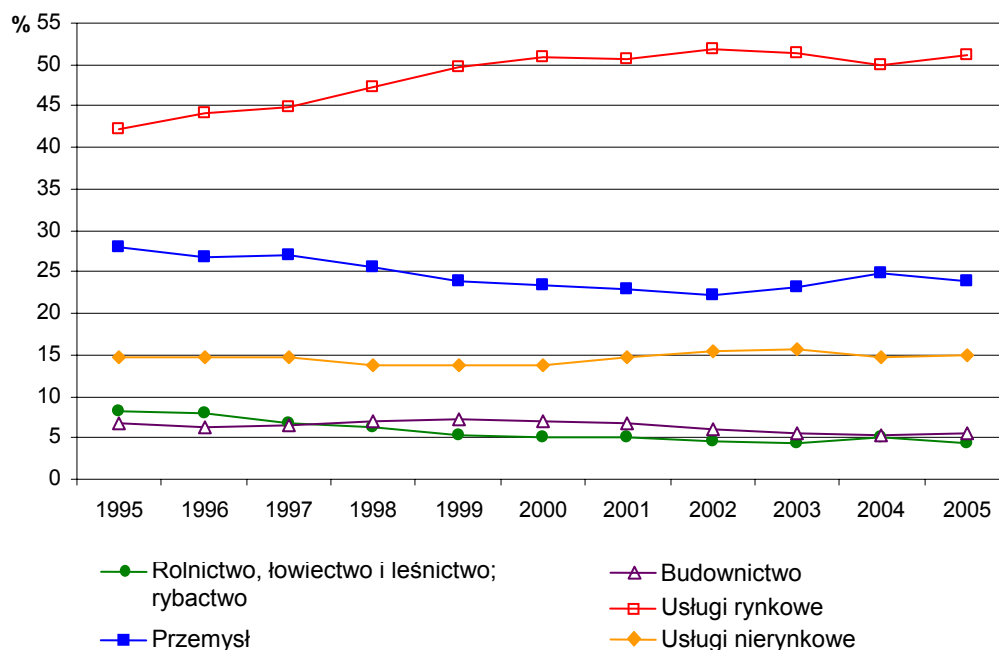
W czołówce europejskich regionów o najwyższym poziomie PKB na 1 mieszkańca, oprócz Inner London (Wielka Brytania), były także regiony: Luxembourg (Luksemburg) – 251,0% średniej UE i Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Belgia) – 248,3% średniej UE. Natomiast najniższy poziom PKB na 1 mieszkańca odnotowano w następujących regionach: Nord-Est (Rumunia) – 23,6% średniej UE, Severozapaden (Bułgaria) i Yuzhen tsentralen (Bułgaria) – 25,6% średniej UE oraz Severen tsentralen (Bułgaria) – 26,4% średniej UE.

¹ Patrz uwagi metodyczne na str. 15; Dane nie uwzględniają korekt dotyczących rewizji danych przeprowadzonej w 2007 roku.

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

W strukturze rodzajowej gospodarki kraju i województw w latach 1995-2005 dokonały się istotne zmiany – w wyniku spadku udziału przemysłu oraz rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa łącznie z rybactwem znacznie zwiększył się udział usług rynkowych w generowaniu wartości dodanej brutto. Największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto osiągnęły jednostki prowadzące działalność w usługach rynkowych.

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w latach 1995-2005

Jednostki prowadzące działalność w **usługach rynkowych** w 2005 roku wypracowały 51,1% krajowej wartości dodanej brutto – więcej o 1,3 punktu procentowego niż w 2004 roku oraz o 8,9 punktu procentowego w porównaniu do 1995 roku. W poszczególnych województwach udział jednostek usług rynkowych w generowaniu wartości dodanej brutto w 2005 roku kształtował się na poziomie od 42,7% w województwie opolskim do 63,2% w województwie mazowieckim (w 1995 roku od 36,5% w województwie podkarpackim do 49,2% w województwie mazowieckim). W 2005 roku wyższym odsetkiem usług rynkowych niż przeciętna w kraju – oprócz województwa mazowieckiego – charakteryzowały się także województwa: zachodniopomorskie (53,6%) i pomorskie (52,8%). Województwa o udziałach jednostek usług rynkowych w tworzeniu wartości dodanej brutto przekraczających średnią krajową przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Województwa	Udział usług rynkowych w tworzeniu wartości dodanej brutto		
	1995	2004	2005
Polska	42,2	49,8	51,1
<i>Województwo = 100</i>			
Mazowieckie	49,2	61,5	63,2
Zachodniopomorskie	46,6	52,8	53,6
Pomorskie	46,1	51,7	52,8

W porównaniu do 2004 roku spadek udziału jednostek prowadzących działalność w usługach rynkowych wystąpił w 2 województwach: dolnośląskim – o 0,5 punktu procentowego oraz podlaskim – o 0,2 punktu procentowego. W pozostałych województwach odnotowano wzrost udziału usług rynkowych, przy czym największy w województwach: śląskim – o 2,0 punktu procentowego oraz opolskim i świętokrzyskim – o 1,9 punktu procentowego. W porównaniu do 1995 roku we wszystkich województwach wystąpił wzrost udziału usług rynkowych – od 2,6 punktu procentowego w województwie lubuskim do 14,0 punktu procentowego w województwie mazowieckim.

W 2005 roku jednostki prowadzące działalność w **przemysle** wytworzyły 23,9% krajowej wartości dodanej brutto. W porównaniu do 2004 roku wystąpił spadek udziału przemysłu w generowaniu wartości dodanej brutto o 1,1 punktu procentowego, a w stosunku do 1995 roku o 4,1 punktu procentowego. W przekroju województw w 2005 roku odnotowano znaczne zróżnicowanie udziału przemysłu – od 16,7% w województwie mazowieckim do 33,3% w województwie śląskim (w 1995 roku od 19,5% w województwie podlaskim do 39,5% w województwie śląskim). Poniżej zestawiono województwa, w których udział jednostek przemysłowych w tworzeniu wartości dodanej brutto przewyższał przeciętną w kraju:

Województwa	Udział przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto		
	1995	2004	2005
Polska	28,0	25,0	23,9
<i>Województwo = 100</i>			
Śląskie	39,5	36,2	33,3
Dolnośląskie	30,0	28,8	29,6
Opolskie	29,7	32,2	29,3
Lubuskie	22,6	27,3	28,0
Podkarpackie	29,7	28,5	27,4
Wielkopolskie	28,0	26,6	26,4
Łódzkie	29,0	26,6	26,0

W porównaniu do 2004 roku odnotowano spadek udziału przemysłu w 13 województwach – od 0,2 punktu procentowego w województwie wielkopolskim do 2,9 punktu procentowego w województwie opolskim i śląskim oraz wzrost udziału jednostek przemysłowych w województwach: dolnośląskim i lubuskim (odpowiednio o 0,8 i 0,7 punktu procentowego), a w województwie podlaskim udział przemysłu utrzymał się na tym samym poziomie (18,0%). W porównaniu z 1995 rokiem wzrost udziału jednostek przemysłowych wystąpił tylko w województwie lubuskim (o 5,4 punktu procentowego), natomiast w pozostałych województwach odnotowano spadek udziału przemysłu, przy czym największy w województwie śląskim – o 6,2 punktu procentowego, a najmniejszy w województwach: dolnośląskim i opolskim – o 0,4 punktu procentowego.

Jednostki prowadzące działalność w **usługach nierynkowych** w 2005 roku wypracowały 14,9% krajowej wartości dodanej brutto. Udział jednostek usług nierynkowych w tworzeniu wartości dodanej brutto zwiększył się o 0,1 punktu procentowego w porównaniu do 2004 roku oraz w stosunku do 1995 roku. Największy udział jednostek usług nierynkowych w 2005 roku charakteryzował województwo lubelskie – 20,7%, a najmniejszy województwo mazowieckie – 12,0% (w 1995 roku najwyższy udział usług nierynkowych wystąpił w województwie lubuskim – 20,1%, a najniższy w województwie śląskim – 10,2%). W 2005 roku tylko w 3 województwach odnotowano udziały usług nierynkowych poniżej średniej krajowej – w grupie tych województw, oprócz mazowieckiego, były także województwa: śląskie i wielkopolskie (odpowiednio 12,3% i 13,4%). W przekroju województw w porównaniu do 1995 roku w 11 województwach odnotowano wzrost udziału usług nierynkowych – od 0,2 punktu procentowego w województwie pomorskim do 4,3 punktu procentowego w województwie świętokrzyskim. Natomiast w województwach: lubuskim, mazowieckim i wielkopolskim wystąpił spadek udziału jednostek usług nierynkowych (odpowiednio o 4,4; 2,8 i 0,1 punktu procentowego), a w województwach: łódzkim i małopolskim udział ten nie zmienił się.

W 2005 roku jednostki prowadzące działalność w **budownictwie** wytworzyły 5,6% krajowej wartości dodanej brutto – o 0,3 punktu procentowego więcej niż w 2004 roku oraz o 1,1 punktu procentowego mniej w porównaniu z 1995 rokiem. W poszczególnych województwach w 2005 roku udział jednostek budowlanych w generowaniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 4,5% w województwie mazowieckim do 6,7% w województwie małopolskim (w 1995 roku od 5,0% w województwie łódzkim do 7,8% w województwie śląskim). Poniższe zestawienie przedstawia województwa, w których udział budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto przekraczał średnią krajową:

Województwa	Udział budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto		
	1995	2004	2005
Polska	6,7	5,3	5,6
<i>Województwo = 100</i>			
Małopolskie	7,6	6,1	6,7
Świętokrzyskie	6,3	7,3	6,5
Zachodniopomorskie	6,4	5,8	6,3
Wielkopolskie	7,4	5,8	6,2
Pomorskie	6,5	5,6	6,0
Dolnośląskie	7,3	5,5	5,8
Kujawsko-pomorskie	6,3	5,5	5,8
Podkarpackie	6,7	5,3	5,8
Podlaskie	5,1	5,5	5,8
Śląskie	7,8	5,3	5,8
Opolskie	7,6	5,1	5,7

W latach 1995-2005 w przekroju województw zróżnicowanie i skala zmian w udziale budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto w porównaniu z innymi rodzajami działalności były najmniejsze. W 15 województwach wystąpił wzrost udziału jednostek budowlanych w stosunku do 2004 roku, przy czym największy w województwach: łódzkim, małopolskim i opolskim (o 0,6 punktu procentowego). Natomiast w województwie świętokrzyskim odnotowano spadek udziału budownictwa (o 0,8 punktu procentowego). W porównaniu do 1995 roku w 4 województwach udział jednostek budowlanych zwiększył się – podlaskim, łódzkim, świętokrzyskim i lubelskim (odpowiednio o 0,7; 0,5; 0,2 i 0,1 punktu procentowego). W pozostałych województwach wystąpił spadek udziału budownictwa – największy w województwie śląskim (o 2,0 punktu procentowego).

Udział **rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa oraz rybactwa** w generowaniu krajowej wartości dodanej brutto w 2005 roku wyniósł 4,5% wobec 8,3% w 1995 roku. W porównaniu do 2004 roku wystąpił spadek udziału jednostek rolniczych w tworzeniu wartości dodanej brutto o 0,5 punktu procentowego. W przekroju województw udziały jednostek rolniczych w tworzeniu wartości dodanej brutto były znacznie zróżnicowane – w 2005 roku od 1,3% w województwie śląskim do 11,8% w województwie podlaskim (w 1995 roku w tych samych województwach od 2,4% do 16,0%). Poniżej zestawiono województwa, w których udział jednostek rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa łącznie z rybactwem w tworzeniu wartości dodanej brutto przewyższał średnią krajową:

Województwa	Udział rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa; rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto		
	1995	2004	2005
Polska	8,3	5,0	4,5
<i>Województwo = 100</i>			
Podlaskie	16,0	12,1	11,8
Warmińsko-mazurskie	14,2	9,3	8,5
Wielkopolskie	13,3	8,9	7,8
Lubelskie	15,8	8,4	7,4
Kujawsko-pomorskie	9,6	8,3	6,8
Świętokrzyskie	12,5	7,7	6,3
Łódzkie	8,6	6,8	5,9
Opolskie	11,9	5,8	5,5
Lubuskie	7,6	5,7	4,6

W porównaniu do 2004 roku odnotowano spadek udziału jednostek rolniczych w 14 województwach – od 0,1 punktu procentowego w województwie małopolskim do 1,5 punktu procentowego w województwie kujawsko-pomorskim, a w województwach: podkarpackim i śląskim udział rolnictwa nie zmienił się. W porównaniu do 1995 roku udział jednostek prowadzących działalność w rolnictwie zmniejszył się we wszystkich województwach. Znaczące spadki tego udziału odnotowano w województwach: lubelskim – o 8,4 punktu procentowego, opolskim i podkarpackim – o 6,4 punktu procentowego oraz świętokrzyskim – o 6,2 punktu procentowego.

DOCHODY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w 2005 roku wyniosły 651544 mln zł – w porównaniu do 2004 roku wzrosły o 3,8%. W latach 1995-2005 największe udziały w dochodach do dyspozycji brutto gospodarstw domowych odnotowano dla województw: mazowieckiego i śląskiego – w 2005 roku odpowiednio 17,2% i 13,8%. Łącznie ich udział w 2005 roku wyniósł 31,0% dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych w kraju (w 1995 roku – 30,8%). W latach 1995-2005 w pierwszej piątce województw o największych udziałach w kraju pod względem wielkości dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych były także województwa: wielkopolskie, dolnośląskie i małopolskie. W 2005 roku wymienione pięć województw uzyskało razem 55,8% krajowej wielkości dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych (w 1995 roku – 54,8%), skupiając na swoim terenie 50,8% ludności kraju. Do grupy województw o najniższych udziałach (poniżej 4%) w dochodach do dyspozycji brutto gospodarstw domowych w kraju w 2005 roku należały województwa: opolskie, lubuskie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. W 2005 roku ich łączny udział wyniósł 13,5% krajowej wielkości dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych (w 1995 roku – 13,7%). Na terenie tych województw w 2005 roku mieszkało 15,5% ludności kraju. Poniższe zestawienia przedstawia porównanie terytorialnej struktury dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych oraz ludności:

Województwa	Nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych			Ludność
	1995	2004	2005	
	Polska = 100			
Mazowieckie	16,2	17,2	17,2	13,5
Śląskie	14,6	13,7	13,8	12,3
Wielkopolskie	8,5	9,4	9,3	8,8
Dolnośląskie	7,7	7,7	7,8	7,6
Małopolskie	7,8	7,6	7,7	8,6
Łódzkie	6,9	6,8	6,8	6,8
Pomorskie	5,4	5,5	5,5	5,8
Kujawsko-pomorskie	5,2	5,1	5,1	5,4
Lubelskie	5,0	4,7	4,6	5,7
Zachodniopomorskie	4,6	4,5	4,5	4,4
Podkarpackie	4,3	4,2	4,2	5,5
Warmińsko-mazurskie	3,0	3,2	3,2	3,7
Świętokrzyskie	2,9	3,0	2,9	3,4
Podlaskie	2,6	2,7	2,7	3,1
Lubuskie	2,6	2,4	2,4	2,6
Opolskie	2,6	2,3	2,3	2,7

Podstawowym elementem kształtującym dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych są dochody pierwotne brutto. Ich udział w dochodach do dyspozycji brutto (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) w 2005 roku w kraju wyniósł 78,6% (w 2004 roku – 78,9%). W poszczególnych województwach udziały te kształtowały się na poziomie od 74,2% w województwie lubelskim do 84,5% w województwie mazowieckim. Udziały powyżej średniej krajowej odnotowano – oprócz województwa mazowieckiego – także w województwach: wielkopolskim, zachodniopomorskim i pomorskim (odpowiednio 80,4%, 79,0% i 79,0%).

W 2005 roku relacja wynagrodzeń i innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez pracowników) do dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) – podobnie jak w 2004 roku – wyniosła 36,6%. W przekroju województw relacja ta kształtowała się na poziomie od 31,6% w województwie świętokrzyskim do 43,1% w województwie mazowieckim.

Znaczącym składnikiem dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych są świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych oraz świadczenia z pomocy społecznej). W porównaniu do 2004 roku wypłaty świadczeń społecznych wzrosły o 3,8%. Udział świadczeń społecznych w dochodach do dyspozycji brutto gospodarstw domowych (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) w 2005 roku w kraju wyniósł 18,6% (w 2004 roku – 18,8%). W poszczególnych województwach udział ten wynosił od 13,4% w województwie mazowieckim do 21,8% w województwie lubelskim.

W 2005 roku relacja podatków od dochodów i majątku do dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych (obliczanymi łącznie z tymi podatkami oraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne) – obrazująca obciążenia dochodów gospodarstw domowych na rzecz sektora instytucji rządowych i samorządowych – wyniosła 5,3% (w 2004 roku – 4,7%). W przekroju województw zróżnicowanie obciążeń dochodów gospodarstw domowych kształtowało się od 3,9% w województwie świętokrzyskim do 7,9% w województwie mazowieckim.

Nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2005 roku w kraju wyniosły 17074 zł – w porównaniu do 2000 roku wzrosły o 24,6%, a do 2004 roku o 3,8%. Poziom dochodów do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca w przekroju województw był znacznie zróżnicowany.

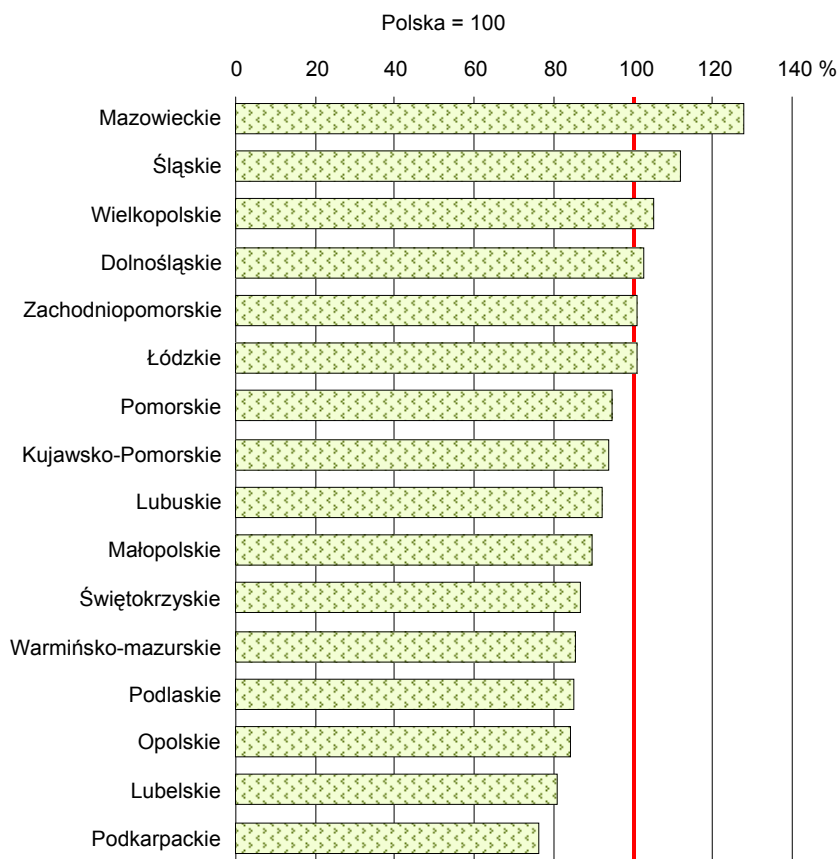
Najwyższe nominalne dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca w latach 2000-2005 osiągnęli członkowie gospodarstw domowych w województwie mazowieckim – w 2005 roku wyniosły one 21798 zł i przewyższały o 27,7% przeciętne dochody mieszkańca kraju (w 2000 roku o 29,3%,

a w 2004 roku o 27,8%). W 2005 roku poziom dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca powyżej przeciętnej w kraju, oprócz województwa mazowieckiego, uzyskali również mieszkańcy województw: śląskiego – 112,1% (w 2004 roku 111,1%), wielkopolskiego – 105,1% (w 2004 roku 106,6%), dolnośląskiego – 102,6% (w 2004 roku 102,0%), zachodniopomorskiego – 101,2% (w 2004 roku 101,3%) oraz łódzkiego – 101,0% (w 2004 roku 99,8%).

Najniższy poziom nominalnych dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w latach 2000-2005 odnotowano w województwie podkarpackim – w 2005 roku 13046 zł, co stanowiło 76,4% średniej krajowej (w 2000 roku – 77,8%, a w 2004 roku – 76,0%). Przeciętne dochody do dyspozycji brutto mieszkańca województwa podkarpackiego w 2005 roku stanowiły 59,8% dochodów mieszkańca województwa mazowieckiego (w 2000 roku – 60,2%, a w 2004 roku – 59,4%). Oprócz województwa podkarpackiego, niski poziom tego miernika – poniżej 85% średniej krajowej – odnotowano także w województwach: lubelskim – 81,0% (w 2004 roku 81,6%), opolskim – 84,2% (w 2004 roku 83,7%) oraz podlaskim – 84,9% (w 2004 roku 86,2%).

W pozostałych sześciu województwach nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca kształtowały się w 2005 roku na poziomie od 85,6% (w województwie warmińsko-mazurskim) do 94,8% (w województwie pomorskim) średniej krajowej.

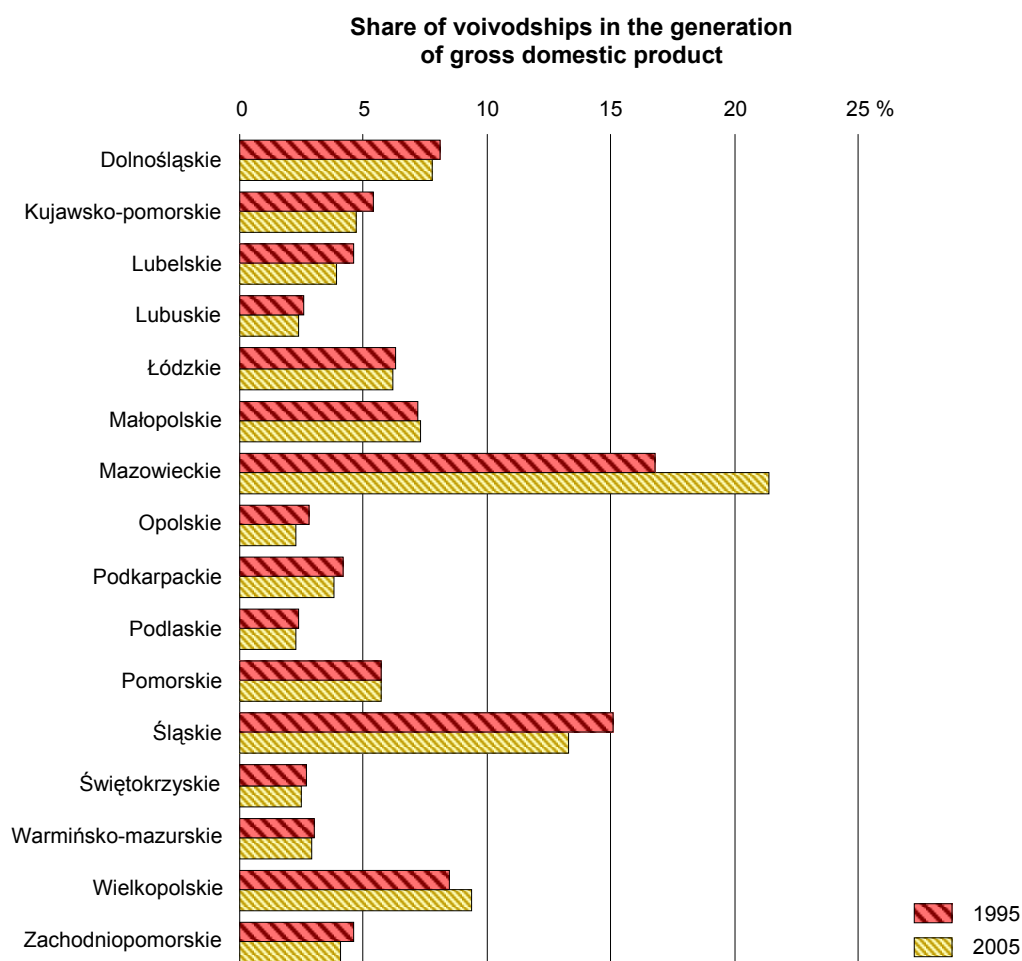
**Nominalne dochody do dyspozycji brutto
w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2005 r.**

GROSS DOMESTIC PRODUCT

In 2005, the value of gross domestic product amounted to 983302 million zlotys. It grew by 6,4% (at current prices) compared to 2004. In the years 1995-2005 the average annual rate of the growth of gross domestic product was 11,3% (at current prices). In the period under discussion, the fastest year-on-year growth of GDP value was observed in Mazowieckie voivodship – by 14,0%, while the slowest in Opolskie voivodship – by 9,1%. Apart from Mazowieckie, the rate of the growth of GDP above the national average was also noted in Wielkopolskie voivodship (12,5%) and Małopolskie voivodship (11,4%).

The results of the calculations of the regional gross domestic product for the years 1995–2005 indicated a significant disproportion in the level of the economic development of the voivodships. The shares of individual voivodships in the generation of gross domestic product were clearly differentiated – in 2005 from 2,3% in Opolskie and Podlaskie voivodships to 21,4% in Mazowieckie voivodship (in 1995 from 2,4% in Podlaskie voivodship to 16,8% in Mazowieckie voivodship). In the period under discussion the relation between voivodships characterized by the highest and the lowest share in the generation of gross domestic product deteriorated – in 1995 the value of GDP generated in Mazowieckie voivodship was almost 7 times higher than the value in Podlaskie voivodship, whereas in 2005 it was almost 9 times higher than the value in Opolskie voivodship.

Compared to 1995, three voivodships – Mazowieckie, Wielkopolskie and Małopolskie – increased their shares in the generation of gross domestic product, the share of Pomorskie voivodship did not change, whereas the shares of the twelve remaining voivodships decreased.

A characteristic feature of Polish economy is a strong concentration of gross domestic product contribution in few voivodships. In the years 1995-2005 two voivodships invariably kept their positions of the voivodships with the largest shares in the generation of gross domestic product: Mazowieckie and Śląskie, generating jointly around 1/3 of the national value of GDP in successive years of the period under discussion. In 2005, above-mentioned voivodships jointly generated 34,7% of the national value of gross domestic product (in 1995 – 31,9%), concentrating on their territories 28,4% of the total employed persons of the national economy. The total share of these voivodships increased only as a result of the growth in the share of Mazowieckie voivodship – from 16,8% in 1995 to 21,4% in 2005. However, the share of Śląskie voivodship decreased in this period from 15,1% in 1995 to 13,3% in 2005. Compared to 2004, the share of Mazowieckie voivodship grew by 0,9 percentage point and the share of Śląskie voivodship dropped by 0,6 percentage point.

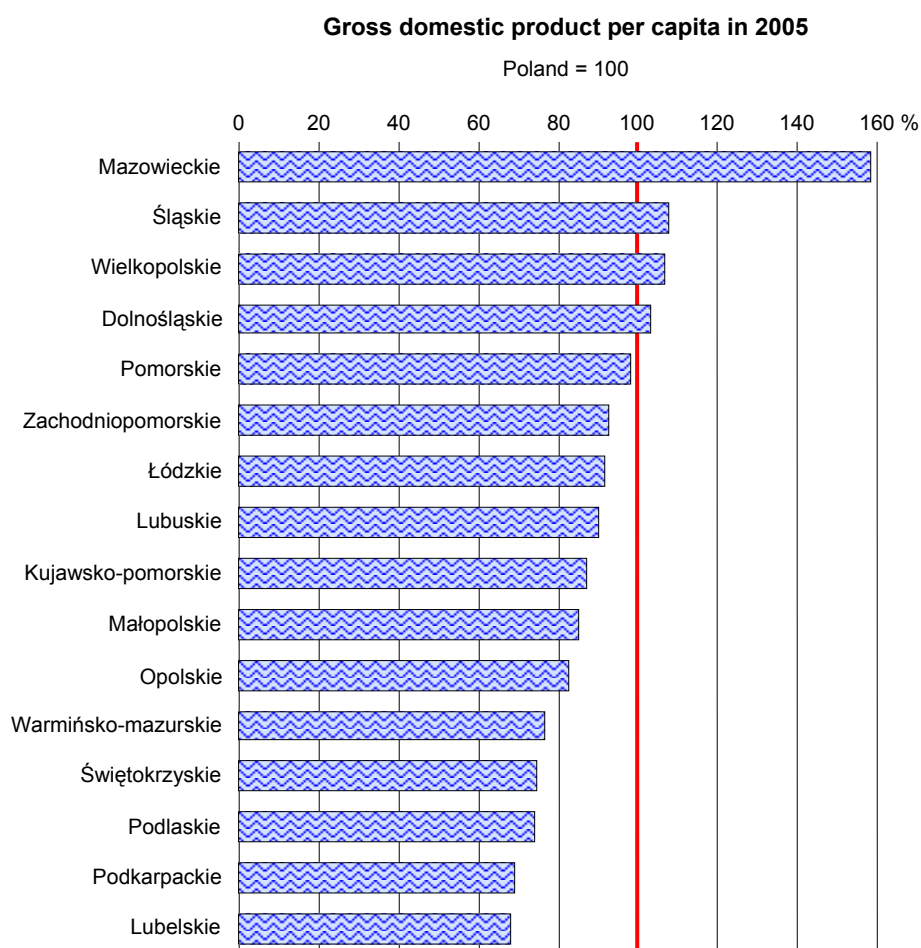
In the years 1995-2005 in the group of voivodships with the highest shares in the generation of gross domestic product, apart from Mazowieckie and Śląskie, there were also voivodships as follows: Wielkopolskie, Dolnośląskie and Małopolskie, which held the same positions in successive years. In 2005, production units of five above-mentioned voivodships, in which worked 53,2% of the total employed persons of the national economy, jointly generated 59,2% of the national value of GDP (in 1995 – 55,7%).

The group of voivodships, for which in successive years of the period under discussion there were observed the lowest shares in the generation of gross domestic product (3% and less each), was also constant – these were voivodships as follows: Opolskie, Podlaskie, Lubuskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie, although their positions were changing. The total share of these voivodships in the generation of gross domestic product, in which worked 14,4% of the total employed persons of the national economy in 2005, decreased from 13,5% in 1995 to 12,4% in 2005.

In 2005, the average level of **gross domestic product per capita** in Poland amounted to 25767 zlotys (in 2000 – 19458 zlotys, in 2004 – 24215 zlotys). The highest level of gross domestic product per capita in 2005 was recorded in Mazowieckie voivodship – 40817 zlotys, exceeding the national average by 58,4% (in 2000 – by 51,0%, in 2004 – by 52,3%). The relation to the national average of Śląskie voivodship, which took second place in terms of gross domestic product per capita, was considerably less favourable – in 2005, the value of GDP per capita amounted to 27792 zlotys, exceeding the national average only by 7,9% (in 2000 by 7,7%, in 2004 – by 12,3%). In 2005, the level of gross domestic product per capita above the national average was also observed in the following voivodships: Wielkopolskie – 106,9% of the national average (in 2000 – 106,5%, in 2004 – 107,4%) and Dolnośląskie – 103,3% of the national average (in 2000 – 103,9%, in 2004 – 101,8%).

A low level of gross domestic product per capita in the years 2000-2005 maintained in the following voivodships: Lubelskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie – in successive years they only slightly changed their positions. In 2005, the value of gross domestic product per capita in these voivodships ranged from 68,3% to 76,5% of the national average (in 2000 from 69,8% to 78,3%, in 2004 from 69,3% to 77,6%). The lowest level of gross domestic product per capita in 2005 recorded in Lubelskie voivodship represented 43,1% of the level of this indicator for the best in this regard, Mazowieckie voivodship. Compared to 2000 this relation deteriorated – in 2000 the lowest level of gross domestic product per capita in the Podkarpackie voivodship represented 46,2% of the level achieved in the Mazowieckie voivodship.

In 2005, the gross domestic product per capita in the 7 remaining voivodships was also below the national average and ranged from 82,8% to 98,2% of the national average (in 2000 from 84,4% to 101,7%, in 2004 from 85,3% to 97,5%).

In member states of European Union, results of calculations of gross domestic product per capita, expressed in terms of purchasing power parity, varied greatly between 268 regions of 2 level according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS).

In 2004, in NUTS 2 regions of all European Union member states GDP per capita, expressed in the common conventional currency – purchasing power standards (PPS), ranged from 23,6% of the

EU27 average in the region of Nord-Est (Romania) to 302,9% of the EU average in Inner London (United Kingdom).

In 2004, the value of gross domestic product below 75% of the EU average was recorded for the 70 regions of NUTS 2 level. Among these regions there were 15 Polish voivodships and only the Mazowieckie voivodship slightly exceeded the level, whose GDP per capita was at 76,8% of the EU average. Five Polish voivodships – Lubelskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie – were at the end of the ranking of the regions with the lowest level of GDP per capita in the European Union (below 40% of the UE average). Besides the Polish voivodships, there were 5 of 6 Bulgarian regions and 7 of 8 Romanian regions in the group. GDP per capita of Poland as well as voivodships in relation to the EU average in the years 2000-2004 is presented in the table below:

Voivodships	Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS ¹				
	2000	2001	2002	2003	2004
	EU27 = 100				
Mazowieckie	74,0	75,5	74,7	75,9	76,8
Śląskie	52,8	51,9	52,8	53,3	57,0
Wielkopolskie	52,2	51,2	50,3	51,3	54,5
Dolnośląskie	50,9	49,0	50,1	50,2	51,7
Poland	49,0	48,3	48,5	48,9	50,7
Pomorskie	48,7	47,3	48,3	48,2	49,6
Zachodniopomorskie	49,8	48,0	47,6	46,4	47,2
Łódzkie	44,1	43,6	44,3	45,2	46,7
Kujawsko-pomorskie	44,8	44,3	44,2	43,9	45,4
Lubuskie	44,1	42,7	42,6	42,3	45,4
Opolskie	41,4	39,5	39,1	38,9	43,6
Małopolskie	42,6	40,6	41,5	42,1	43,4
Warmińsko-mazurskie	38,4	36,6	37,0	38,6	39,4
Świętokrzyskie	38,0	36,7	37,4	38,2	39,3
Podlaskie	36,9	37,4	37,4	37,1	37,9
Podkarpackie	34,2	34,0	34,0	34,6	35,4
Lubelskie	34,3	34,3	34,1	34,6	35,2

Source: Eurostat – Statistical Office of the European Communities, Internet <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

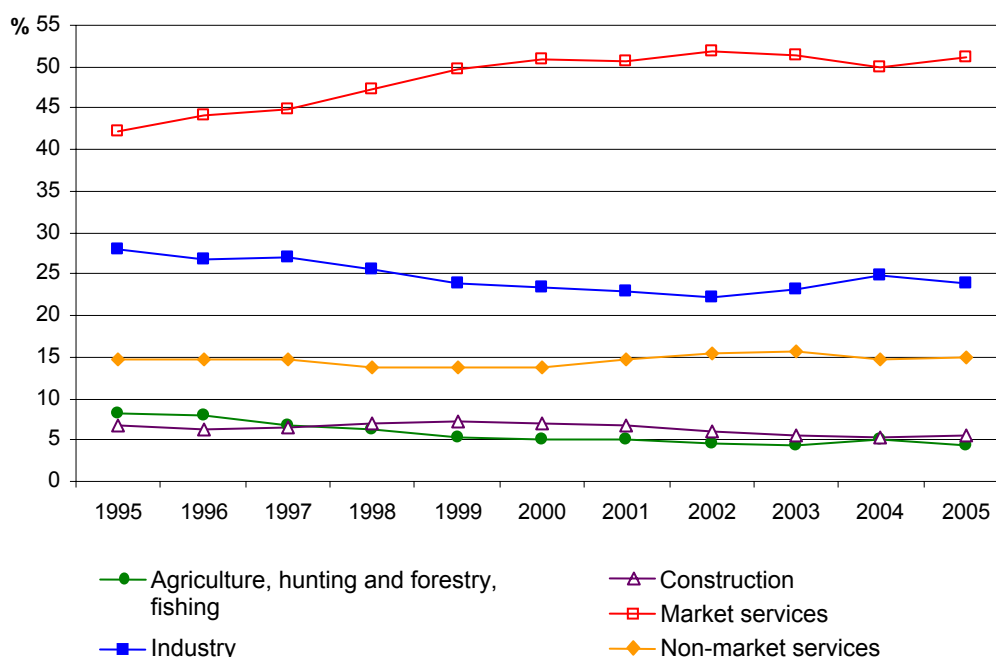
Among leading European regions with the highest level of GDP per capita recorded, apart from Inner London (United Kingdom), there were also Luxembourg (Luxembourg) – 251,0% of the EU average and Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Belgium) – 248,3% of the EU average. Whereas the lowest level of GDP per capita was recorded in the following regions: Nord-Est (Romania) – 23,6% of the EU average, Severozapaden (Bulgaria) and Yuzhen tsentralen (Bulgaria) – 25,6% of the EU average and Severen tsentralen (Bulgaria) – 26,4% of the EU average.

¹ See methodological notes on page 22; Data do not take into account changes related to data revision carried out in 2007.

GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY

In the years 1995-2005, there were observed significant changes in the kind-of-activity structure of the national and regional economies – the share of market services in the generation of gross value added increased greatly as a result of a decrease of the share of industry as well as agriculture, hunting and forestry; fishing. Entities engaged in market services achieved the largest share in the generation of gross value added.

Structure of gross value added by kind of activity in the years 1995-2005

In 2005, entities engaged in activities in the area of **market services** generated 51,1% of the national gross value added – that was by 1,3 percentage points more than in 2004 and by 8,9 percentage points more in comparison with 1995. In the voivodships breakdown the share of market services entities in the generation of gross value added in 2005 ranged between 42,7% in Opolskie voivodship and 63,2% in Mazowieckie voivodship (in 1995 from 36,5% in Podkarpackie voivodship to 49,2% in Mazowieckie voivodship). In 2005, the share of market services higher than the national average, apart from Mazowieckie voivodship, was also noted in the following voivodships: Zachodniopomorskie (53,6%) and Pomorskie (52,8%). The voivodships with the shares of market services entities in the generation of gross value added exceeding the national average are presented as follows:

Voivodships	Share of market services in the generation of gross value added		
	1995	2004	2005
Poland	42,2	49,8	51,1
<i>Voivodship = 100</i>			
Mazowieckie	49,2	61,5	63,2
Zachodniopomorskie	46,6	52,8	53,6
Pomorskie	46,1	51,7	52,8

Compared to 2004, a decrease of the share of market services entities was recorded in 2 voivodships: Dolnośląskie voivodship – by 0,5 percentage point and Podlaskie voivodship – by 0,2 percentage point. In the remaining voivodships an increase of the share of market services was observed. The largest rise of the share of market services was noted in Śląskie voivodship – by 2,0 percentage points, and in Opolskie as well as Świętokrzyskie voivodships – by 1,9 percentage points. In comparison with 1995, an increase of the share of market services was recorded in all voivodships – from 2,6 percentage points in Lubuskie voivodship to 14,0 percentage points in Mazowieckie voivodship.

The entities engaged in **industry** in 2005 generated 23,9% of the national gross value added. The share of industry in the generation of gross value added decreased by 1,1 percentage points in comparison with 2004 and compared to 1995 by 4,1 percentage points. In the breakdown by voivodships in 2005 a significant differentiation of the shares of industry was recorded – the shares varied from 16,7% in Mazowieckie voivodship to 33,3% in Śląskie voivodship (in 1995 from 19,5% in Podlaskie voivodship to 39,5% in Śląskie voivodship). The voivodships with the shares of industrial entities in the generation of gross value added exceeding the national average are presented in the table below:

Voivodships	Share of industry in the generation of gross value added		
	1995	2004	2005
Poland	28,0	25,0	23,9
<i>Voivodship = 100</i>			
Śląskie	39,5	36,2	33,3
Dolnośląskie	30,0	28,8	29,6
Opolskie	29,7	32,2	29,3
Lubuskie	22,6	27,3	28,0
Podkarpackie	29,7	28,5	27,4
Wielkopolskie	28,0	26,6	26,4
Łódzkie	29,0	26,6	26,0

In comparison with 2004, a decrease of the share of industry was observed in the 13 voivodships – from 0,2 percentage point in Wielkopolskie voivodship to 2,9 percentage points in Opolskie and Śląskie voivodships, whereas an increase of the share of industrial entities was recorded in Dolnośląskie and Lubuskie voivodships (by 0,8 percentage point and 0,7 percentage point respectively). Whereas only in Podlaskie voivodship share of industry remained unchanged at the level of 18,0%. Compared to 1995, an increase of the share of industry was observed only in Lubuskie voivodship (by 5,4 percentage points), whereas remaining voivodships recorded a decrease. The highest decrease was observed in Śląskie voivodship – by 6,2 percentage points, whereas the lowest decline was recorded in Dolnośląskie and Opolskie voivodships – by 0,4 percentage point.

In 2005, entities engaged in activities in the area of **non-market services** generated 14,9% of the national gross value added. The share of units engaged in non-market services in the generation of gross value added increased by 0,1 percentage point compared to 2004 as well as in comparison to 1995. In 2005, the highest share of non-market services entities was noted in Lubelskie voivodship – 20,7%, whereas the lowest share was observed in Mazowieckie voivodship – 12,0% (in 1995 the highest share of non-market services was recorded in Lubuskie voivodship – 20,1%, and the lowest in Śląskie voivodship – 10,2%). In 2005, the shares of non-market services below the national average were recorded only in the 3 voivodships – apart from Mazowieckie – there were also Śląskie and Wielkopolskie voivodships (12,3% and 13,4% respectively). In the voivodships breakdown, an increase of the share of non-market services was observed in 11 voivodships compared with 1995 – from 0,2 percentage point in Pomorskie voivodship to 4,3 percentage points in Świętokrzyskie voivodship. However, the share of non-market services entities decreased in the following voivodships: Lubuskie, Mazowieckie and Wielkopolskie (by 4,4; 2,8; 0,1 percentage points respectively), whereas the share did not change in Łódzkie and Małopolskie voivodships.

In 2005, entities engaged in **construction** activities generated 5,6% of the national gross value added – what was by 0,3 percentage point more than in 2004 and 1,1 percentage points less than in 1995. In the individual voivodships in 2005, the share of units engaged in construction in the generation of gross value added ranged from 4,5% in Mazowieckie voivodship to 6,7% in Małopolskie voivodship (in 1995 from 5,0% in Łódzkie voivodship to 7,8% in Śląskie voivodship). The voivodships with the shares of construction in the generation of gross value added exceeding the national average are presented as follows:

Voivodships	Share of construction in the generation of gross value added		
	1995	2004	2005
Poland	6,7	5,3	5,6
<i>Voivodship = 100</i>			
Małopolskie	7,6	6,1	6,7
Świętokrzyskie	6,3	7,3	6,5
Zachodniopomorskie	6,4	5,8	6,3
Wielkopolskie	7,4	5,8	6,2
Pomorskie	6,5	5,6	6,0
Dolnośląskie	7,3	5,5	5,8
Kujawsko-pomorskie	6,3	5,5	5,8
Podkarpackie	6,7	5,3	5,8
Podlaskie	5,1	5,5	5,8
Śląskie	7,8	5,3	5,8
Opolskie	7,6	5,1	5,7

In 1995-2005 in the breakdown by voivodships, diversity and scale of changes in construction's share in the generation of gross value added were the smallest in comparison with other kind of activity. The share of construction entities grew in the 15 voivodships compared to 2004 and the largest increase was observed in Łódzkie, Małopolskie and Opolskie voivodships (by 0,6 percentage point). However, a decrease of the share of construction was recorded in Świętokrzyskie voivodship (by 0,8 percentage point). In comparison with 1995, the share of construction entities increased in 4 voivodships – Podlaskie, Łódzkie, Świętokrzyskie and Lubelskie (by 0,7; 0,5; 0,2 and 0,1 percentage point respectively). In the remaining voivodships a decrease of the share of construction was observed – the largest decline of the share of construction was experienced in Śląskie voivodship (by 2,0 percentage points).

In 2005, the share of **agriculture, hunting and forestry; fishing** in the generation of the national gross value added amounted to 4,5% in relation to 8,3% in 1995. The share of agricultural entities in the generation of gross value added decreased by 0,5 percentage point compared with 2004. In the breakdown by voivodships the shares of agricultural entities in the generation of gross value added were differentiated considerably – in 2005, from 1,3% in Śląskie voivodship to 11,8% in Podlaskie voivodship (in 1995 for the same voivodships from 2,4% to 16,0%). The voivodships with the share of agriculture, hunting and forestry; fishing entities in the generation of gross value added exceeding the national average are presented in the table below:

Voivodships	Share of agriculture, hunting and forestry; fishing in the generation of gross value added		
	1995	2004	2005
Poland	8,3	5,0	4,5
<i>Voivodship = 100</i>			
Podlaskie	16,0	12,1	11,8
Warmińsko-mazurskie	14,2	9,3	8,5
Wielkopolskie	13,3	8,9	7,8
Lubelskie	15,8	8,4	7,4
Kujawsko-pomorskie	9,6	8,3	6,8
Świętokrzyskie	12,5	7,7	6,3
Łódzkie	8,6	6,8	5,9
Opolskie	11,9	5,8	5,5
Lubuskie	7,6	5,7	4,6

In comparison with 2004, a decrease of the share of agricultural entities was recorded in 14 voivodships – from 0,1 percentage point in Małopolskie voivodship to 1,5 percentage points in Kujawsko-pomorskie voivodship, whereas in Podkarpackie and Śląskie voivodships share of agriculture did not change. The share of entities engaged in agriculture activities decreased in all voivodships compared to 1995. The significant decline of this share was observed in the following voivodships: Lubelskie – by 8,4 percentage points, Opolskie and Podkarpackie – by 6,4 percentage points as well as Świętokrzyskie – by 6,2 percentage points.

INCOME OF HOUSEHOLDS

Gross nominal disposable income in the households sector in 2005 amounted to 651544 million zlotys and went up by 3,8% in comparison with 2004. In the years 1995-2005, the highest shares in gross disposable income of the households were recorded in Mazowieckie and Śląskie voivodships (in 2005, 17,2% and 13,8% respectively). The total share of these voivodships in 2005 came to 31,0% of the national value of gross disposable income of households (in 1995 – 30,8%). In 1995-2005, Wielkopolskie, Dolnośląskie and Małopolskie voivodships also belonged to the group of five voivodships with the largest shares in the country as regards scale of gross disposable income in the households. In 2005, five above-mentioned voivodships jointly achieved 55,8% of the national value of gross disposable income of households (in 1995 – 54,8%), concentrating 50,8% of country's population within their territories. In 2005, in the group of voivodships with the lowest shares in the national value of gross disposable income of households (below 4%) there were the following voivodships: Opolskie, Lubuskie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie. In 2005, these voivodships jointly obtained 13,5% of the national value of gross disposable income of households (in 1995 – 13,7%). Above-mentioned voivodships in 2005 concentrated 15,5% of the country's population within their territories. The comparison between the gross disposable income of households and population territorial breakdown presents as follows:

Voivodships	Gross nominal disposable income of households			Population
	1995	2004	2005	
	Poland = 100			
Mazowieckie	16,2	17,2	17,2	13,5
Śląskie	14,6	13,7	13,8	12,3
Wielkopolskie	8,5	9,4	9,3	8,8
Dolnośląskie	7,7	7,7	7,8	7,6
Małopolskie	7,8	7,6	7,7	8,6
Łódzkie	6,9	6,8	6,8	6,8
Pomorskie	5,4	5,5	5,5	5,8
Kujawsko-pomorskie	5,2	5,1	5,1	5,4
Lubelskie	5,0	4,7	4,6	5,7
Zachodniopomorskie	4,6	4,5	4,5	4,4
Podkarpackie	4,3	4,2	4,2	5,5
Warmińsko-mazurskie	3,0	3,2	3,2	3,7
Świętokrzyskie	2,9	3,0	2,9	3,4
Podlaskie	2,6	2,7	2,7	3,1
Lubuskie	2,6	2,4	2,4	2,6
Opolskie	2,6	2,3	2,3	2,7

Gross primary income is a main component of creating gross disposable income of households. Its share in gross disposable income of households (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) in 2005 amounted to 78,6% at the national level (in 2004 – 78,9%). The shares of the individual voivodships varied between 74,2% in Lubelskie voivodship and 84,5% in Mazowieckie voivodship. Apart from Mazowieckie voivodship, the shares above the national average were also recorded in the following voivodships: Wielkopolskie, Zachodniopomorskie and Pomorskie (80,4%, 79,0% and 79,0% respectively).

In 2005, the relation between wages and salaries as well as other income connected with hired work (jointly with employees' social contributions) and gross disposable income of households (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) came to 36,6% just like in 2004. In the breakdown by voivodships this relation ranged from 31,6% in Świętokrzyskie voivodship to 43,1% in Mazowieckie voivodship.

The major component of gross disposable income of households are social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash and social assistance benefits in cash). In comparison with 2004, social benefits payments grew by 3,8%. The share of social benefits in gross disposable income of households (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) in 2005 amounted to 18,6% at the national level (in 2004 – 18,8%). In the individual voivodships this share varied from 13,4% in Mazowieckie voivodship to 21,8% in Lubelskie voivodship.

In 2005, the relation between current taxes on income, wealth, etc. and gross disposable income of households (calculated jointly with these taxes as well as social contributions) – illustrating encumbrances of households income on behalf of general government sector – constituted 5,3% (in 2004 – 4,7%). In the voivodships breakdown the differentiation of encumbrances of households income varied from 3,9% in Świętokrzyskie voivodship to 7,9% in Mazowieckie voivodship.

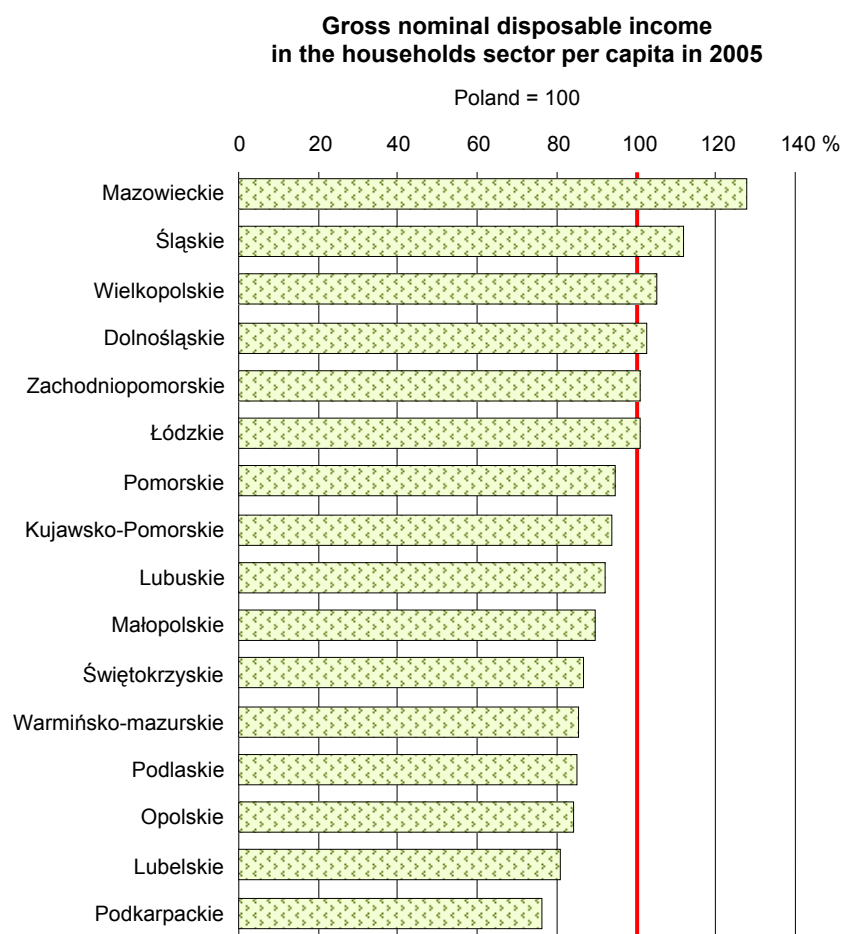
In 2005, **gross nominal disposable income of households sector per capita** in Poland amounted to 17074 zlotys and compared to 2000 went up by 24,6% and in comparison with 2004 by 3,8%. Taking into account territorial breakdown, the level of gross disposable income per capita was significantly differentiated.

In the years 2000-2005 the highest gross nominal disposable income per capita was obtained by households' members in Mazowieckie voivodship – in 2005 it amounted to 21798 zlotys and exceeded the national average income per capita by 27,7% (in 2000 by 29,3%, in 2004 by 27,8%).

In 2005, apart from Mazowieckie voivodship, the level of gross disposable income of households per capita above the national average was achieved by inhabitants of the following voivodships: Śląskie – 112,1% (in 2004 – 111,1%), Wielkopolskie – 105,1% (in 2004 – 106,6%), Dolnośląskie – 102,6% (in 2004 – 102,0%), Zachodniopomorskie – 101,2% (in 2004 – 101,3%) and Łódzkie – 101,0% (in 2004 – 99,8%).

The lowest level of gross nominal disposable income of the households per capita in the years 2000-2005 was recorded in Podkarpackie voivodship. In 2005, it amounted to 13046 zlotys, it represented 76,4% of the national average (in 2000 – 77,8% and in 2004 – 76,0%). In 2005, average gross disposable income of inhabitant of Podkarpackie voivodship constituted 59,8% of income per capita of Mazowieckie voivodship (in 2000 – 60,2% and in 2004 – 59,4%). Apart from Podkarpackie voivodship, the low level of this indicator – below 85% of the national average – was also noted in the following voivodships: Lubelskie – 81,0% (in 2004 – 81,6%), Opolskie – 84,2% (in 2004 – 83,7%) and Podlaskie – 84,9% (in 2004 – 86,2%).

Gross nominal disposable income of the households per capita in the 6 remaining voivodships in 2005 ranged from 85,6% (in Warmińsko-mazurskie voivodship) to 94,8% (in Pomorskie voivodship) of the national average.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE
URZĄD STATYSTYCZNY W KATOWICACH
STATISTICAL OFFICE IN KATOWICE

informują
inform

dane z rachunków regionalnych są dostępne w następujących formach:
data from the regional accounts are available in the following forms:

publikacje zbiorcze Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędów Statystycznych:
comprehensive publications of the Central Statistical Office and Statistical Offices:

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej
Statistical Yearbook of the Republic of Poland

Mały Rocznik Statystyczny Polski
Concise Statistical Yearbook of Poland

Rocznik Statystyczny Województw
Statistical Yearbook of the Regions – Poland

Województwa w latach 1995-2005
Voivodships in the years 1995-2005

Rocznik Statystyczny Województwa ...
Statistical Yearbook of the ... Voivodship

Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie szacunków wartości produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca
The Announcement of the President of the Central Statistical Office on estimates of value of gross domestic product per capita

bazy danych:
databases:

Bank Danych Regionalnych
Regional Data Bank
www.stat.gov.pl

baza REGIO (Eurostat)
database REGIO (Eurostat)
epp.eurostat.ec.europa.eu

Informacje w sprawie sprzedaży publikacji i udostępniania danych
Information on the sales of publications and data dissemination
Urząd Statystyczny, Wydział Opracowań Statystycznych i Udostępniania Informacji
Statistical Office, Statistical Elaborations and Data Dissemination Division
ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
tel. (+48 32) 77 91 233, (+48 32) 77 91 234; e-mail: Wydz.Udost.Inf.KCE@stat.gov.pl